

ՕՐԱՊԱՐԻՐ

20 ՓՐՅ

ՓՐՅ 20

2 ՏԱՐԻ 10 ՇԷՎԱՂԱ 1291 ԳԱՌԸՄ 13 ՀԻԿԵՇԱՐԹԻ 7 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1874 Ն՝ 8 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 19 ԹԻԻ 1384

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Հ Ր Ա Ի Է Ր

ԱՌԱՋԻ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՍ

Ազգային ժողովը նիստ ունի յա
յառաջիկայ ուրբաթ 8 Նոյեմբեր 'ի
Ղալաթիս :

Ատենանք պիտի բացուի ժամը 6ին և
գոյուի 10 ին :

Կը հրաւիրեմ երեսփոխան էֆէնտի-
նէրը՝ որ փութան կատարել ազգասի-
ական պարտաւորութիւնն :

ՊԱՏՐԻԱՐԺ Կ. ՊՕԼՍՈՅ
ՆԵՐՍԷՍ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

1 Նոյմ. 1874

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պօլիս

Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ

1. Ընդունելութիւն նախընթաց
նիստի ատենագրութեան

2. Ընտրութիւն Գ. Ատենապետի
Ազգային ժողովոյ .

3. Ա. Բողջացում փաղ. ժողովոյ .

4. Ընդունելութիւն հին ատենագ-
րութեան :

Ատենադպիր

Ս. Պ. Պ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Ահա այսօր մեր թերթին մէջ կօրի-
նակենք Ս. Պատրիարքին երկու նա-
մակներն ալ ուղղեալ աւ Մասիս :

. . . Խմբագիր էֆէնտի .

Ասիա լրագրին՝ ազգային Ընդհա-
նուր ժողովը կոխելով ցրուելու համար
զժողովուրդը քանիցս գրգռելուն վրայ
ցաւօք սրտի և գրեթէ ակա՛յ՝ Բ.
Դուռը գիր գանգատանաց գրել պար-
տաւորեցաւ Ազգ. վարչութիւնը :

Ի սկզբանէ անտի՝ իմ անձիս գէտ
եղած հրատարակութեանց նկատմամբ
անոխակալ էի, և դարձեալ այսօր
նոյնն եմ. սակայն Ազգ. վարչութեան

և Ազգ. Ընդհ. ժողովոյ գէտ անար-
գանք՝ աններելի են : Եթէ զժողովն
ցրուել գիւրին ալ լինի, սակայն վե-
րստին կանգնելն ամենադժուար է, և
գուցէ անկարելի . . .

Իմ մասնաւոր կարծիքս էր՝ լրագ-
րաց համանգամայն յայտարարել,
որ հին և նոր ազգային պաշտօնակա-
լաց գէտ անարգաբար և անվարել կեր-
պով չխօսին :

Խիստ շատ անգամ ցաւ յայտնած
եմ ժողովոյ մէջ. և այս անգամ ահա
հրապարակաւ կը խօսիմ, թէ խիստ
դժուր և անտանելի է հնձ համար լսել
մեր նախորդ Ամեն. Խորհման սրբազա-
նի վրայօք անհամ, կծու և պախարա-
կիչ խօսքեր, Խորհման սրբազան՝ իւր
վարուքն, բարութ և հմուտ լինեալ ար-
ժանաւորագոյն եկեղեցական մ'է : Ես
և նա՛ միայն մէկ կէտի մէջ յանցաւոր
ենք, այսինքն Պատրիարքութիւնը Ըն-
դունելուն մէջ . . .

Խորհման սրբազան ո՛չ ազգային հա-
յոյթներն է վատնած, և ո՛չ 'ի հաճոյս
իւր շաղկապ (չը մոռնա՛ք գոնէ սիայն
Պարսկաստանի սովատանջից 6) ոսկին
տակաւին չը յանձնել) : փաղ. ժողովոյ
վսեմ. Ատենապետ պէյն ալ ինձ հա-
մամիտ է այս մասին, թէ նախորդ Ս.
Պատրիարքի ամսականներն իւր գահա-
կալութեան օրէն սկսեալ՝ պէտք է
10 000 ական զրշ. հաշուել, և այսպէս
կնքել նորա հաշիւն. քանզի Խորհման
սրբազան վորձառու չը լինելուն համար
5000 զրուշով խոստացերէ իսկզբան անդ-
ընել զայն, զոր անկարելի է և 10 000
զրուշով 'ի գլուխ հանել պատշաճապէս
(կերել թէ նախորդ Պատրիարքութիւն
ընող մարդ բնառուելու է ասկէ վերջը,
որ վորձառութիւն ունենայ) :

Նմանապէս խիստ մեծ ցաւ կ'զգամ
երբ կը տեսնեմ որ իւր հանճարովի և
ազգասիրութեամբ Ազգիս պարծանքե-
րէն մին արժանապէս համարող վսեմ.
Գրիգոր էֆ. Օտեան, և իւր արժանա-
ւոր տաղանդներովն անկէ ո՛չ նուազ
նշանաւոր Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան՝

չարաչար կը զրպարտուին և կը բամբաս-
ուին :

Միւս կողմանէ ինձ կրօնն, թէ այս
ինչ անձը փաղ. ժողովոյ, և այն ինչ
անձը կրօն. ժողովոյ մէջ պէտք չէ
բողմին : Կը պատասխանեմ, թէ Սահ-
մանադրական Պատրիարք մը՝ ժողովա-
կան մ'արտաքսելու իրաւունք չունի,
եթէ կան դատախազներ, կարող են դի-
մել ժողովոյ՝ օրինաւոր բողբազիւր 'ի
ձեռին :

Խղճիս վրայ բեռ մ'եղած էին այն
սոսկալի հաշուութիւններն՝ որ 'ի կրից
կը ժաթօին (չարեւէն հայոցու-
թեանց հեղինակ Մասիսին ականջը
խօսի) և որ իմ՝ ամենեցուն հաւա-
նութեամբ ընտրուելուս առթիւ
պէտք էին չիջնիլ, բայց և այնպէս
տակաւին չմարեցան : Քանիցս եկեղեց-
եաց բեմերէն աղաղակեցի որ եթէ այս
ընթացքը տեւէ՝ ես չպիտի կրնամ շա-
րունակել զայս պաշտօնը, նոյնը կը
կրկնեմ և այսօր հապարակաւ :

Ողջունելով զձեզ

ՊԱՏՐԻԱՐԺ Կ. ՊՕԼՍՈՅ
ՆԵՐՍԷՍ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

1874 հոկտ. 26

Ի Պատրիարքարանի

Հայոց Կ. Պօլիս .

Ահաւասիկ Մասիսի ասկէ հանած
հետեւութիւնը .

«Ս. Պատրիարքին խօսքերէն կը
հասկցուի թէ փաղ. ժողովոյ վսեմ.
Ատենապետ պէյն Նորին Սրբազնու-
թեան համամիտ է եղեր այս մասին թէ
Խորհման սրբազանի ամսականները իւր
գահակալութեան օրէն սկսեալ պէտք
է 10000 զրշ. հաշուել և այնպէս անոր
հաշիւը կնքել, բայց կերել թէ փաղ.
ժողովոյ անգամայն մէկ մասը համամիտ
չէ ն. Սրբազնութեան, որով լրագրաց
ոմանց հրատարակած անխիղճ շարախօ-
սութիւններուն ու վատահա՛րաւու-
թիւններուն անուղղապէս ուժ տալու
գիրքի մը մէջ կը գտնուի, և ասկէց յա-
ռաջ կուգան բնականաբար վարչու-

Թեան անդամոց ունեց դէմ ցուցուած տեղում թիւներն ու գանգատները, զորս Ս. Պատրիարք Հայրն իսկ կը յիշէ իւր նամակին մէջ, բայց ինքնին գործ ման մ'ընելու քստ Սահմանադրութեան անկարող գտնուիլն ալ կը խոստովանի:

«Արդարեւ խիստ ցաւովի է աւս վիճակը, որովհետեւ Ս. Պատրիարք Հօր յայտարարութենէն ալիւրն կը տեսնուի թէ վարչութեան գլխոյն և անդամոց մէջ պէտք եղած ներդաշնակութիւնը պակաս է, և քանի որ այս պակասութիւնը կայ ու կը տիրէ, տարակոյս չը կայ թէ ազգին մէջ փոխադրուած խաղաղութիւնը կատարեալ չկրնար ըլլալ, և որ աւելի ցաւալին է. Ս. Պատրիարք Հայրն ալ իրաց այս վիճակին մէջ իւր Պատրիարքական պաշտօնը շարունակել անհնարին կը համարի:

«Ուրեմն անհրաժեշտ հարկ կայ ներկայ տխուր վիճակին անյապաղ գործ ման մ'ընելու. այս ալ երեսփոխանական ժողովոյ նուիրական պարտականութիւնն է: Բայց ազգին ճշմարիտ Հայ հոռոց նկատումը պիտի կրնայ արդեօք այս անգամ կրնայ ներշնչութիւններուն յաղթել, և գործուած սխալները ճանշ ունելով ազգին վարչական վիճակը բարւոք ուղղութեան մը մէջ դրոյլ: Ինչպէս որ ամեն խղճի տէր ազգայնոց փափաքն է. — Յաւ է մեզ ըսել թէ շատ տարակուսելի է:»

Ահաւասիկ Ս. Պատրիարք Հօր երկրորդ նամակն ալ:

«... Խմբագիր էֆէնտի Մասիս պատուական լրագրոյ:

Ազգայնոց մէջ բաւական ատեններէ ի վեր հինգած անհամաձայնութեանց վերջ տալու և ցանկալի խաղաղութիւնը վերահաստատելու մտքը անցեալ օր նամակ մը գրեցի ձեր Մեծապատուութեան, որուն մէջ յայտնեի իմ թէ փոխադարձ անուանարկութեանց և հայհոռութեանց դադարումը կը ցանկայի, և ըսեի թէ որ եթէ այդ նախատինք և անարգանք շարունակեն, այս ծանր պաշտօնը վարելը ինձ անկարելի պիտի ըլլայ: Գիտասկէս կը վստահեմ կարծեմ՝ վարուիլ խաղաղութեան պաշտօնէի մը սակայն ձեր խորհրդածութեանց մէջ կասկածեր էիք թէ իմ ու Ազգային վարչութեան անդամոց մէջ անհամաձայնութիւն եղած ըլլայ:

«... Խմբագիր, ներկայիս կը յայտարարեմ թէ իմ և վարչութեան անդամոց մէջ աններդաշնակութիւն և անհամաձայնութիւն չկայ. առնք համաձայն են ինձ մինչև անգամ իմ անցեալ օր հրատարակած նամակիս նկատմամբ՝ զոր այսօր յայտնեցին ինձ ֆաղ, ժողովոյ Մեծ. անդամք, և զոր ուրախութեամբ ձեզ կը հաղորդեմ: Ուստի կը յայտնեմ թէ և ոչ մէկէ մը մանաւանդ վարչութեան անդամակիցներէն դժգոհութիւն չունիմ:

Զայս իսկ շինութեան և խաղաղութեան հրատարակել բարեհաճեցէք:

1874 Նոյ. 1 Սահմանադրութեան Պատրիարքարան Պ. Կ. Ներսիս

Հառց Ահաւասիկ Մասիս այս նամակէն ալ հանած հետեւութիւնը որ առաջնոյն ուղղակի հերքումն է:

«Որքազան Պատրիարք Հօր այս երկրորդ նամակն, ինչպէս Ահաւասիկ կը տեսնուի, առաջնոյն հաստատութիւնն է, և ոչ ստուստութիւնն բարբառնալով ինչպէս հերքումն է:

«Ն. Սրբազնութիւնն այս երկրորդով կը բացատրէ կամ կը լուստարէ տալով նոյն մէկ կէտը, յորմէ բնականաբար չազգեր էր թէ ֆաղ, ժողովոյ անդամոց մէկ մասը նորին Սրբազնութեան համաձայն են, և հետեւեալ ժողովին մէջ բաղձացուած ներդաշնակութիւնը կը պակսուի ի վնաս խաղաղութեան ազգին և բարեւոք տնօրէնութեան ազգային գործոց:

«Այս կասկածի կէտը գոհ ենք որ բացատրեր է Ս. Պատրիարք Հայրն յայտնելով թէ իւր և վարչութեան անդամոց մէջ անհամաձայնութիւն կամ աններդաշնակութիւն չկայ:

Արդ մի միայն Մասիս սոյն առաջին նամակէն այդ Ահաւասիկ (իւր բառով ըսեմք) յուզիչ հետեւութիւնը հանելէն վերջը երկրորդ նամակէն հաւաքած Ահաւասիկ անոր ուղղակի հակառակ հետեւութիւնը հանելու վատութեան կը զիջուի, և այլոց նկատմամբ կը յանդգնի ըսել, ինչ որ իրեն համար պէտք էր ըսել նոյն իսկ սա հետեւեալ իւր խօսքերը:

«Զօրմանալի չէ ուրեմն որ այդ չափաւորութեան Ս. Պատրիարքին առաջին նամակին ազդեցութիւնն և խաղաղութեան յայտարարութիւններն իրենց ազդակործան ընթացից հրապարակաւ դատապարտութիւն մ'ըլլալը տեսնելով կ'ակ կտրած են:

Սակայն ասկէ աւելի զարմանալին կայ:

Իթէ առաջին նամակն խաղաղասիրական ու արդարասիրական էր, ինչ էր ուրեմն Ահաւասիկ հանած այդ զրգռիչ հետեւութիւնը, իսկ եթէ այդպէս չէր, ուրեմն երկրորդ նամակն առաջնոյն հերքումն է:

Այն Մասիսը որ Ս. Պատրիարքին գեղաւոր ընտրուած օրերու առ զրաջամենայն յրբեմնեաւ յարձակողներուն դէմ, և զայն արիկայապետ, աւաղակապետ, անբարոյական երու պաշտպան, քիւրտերէն աւելի հարստահարիչ բռնաւոր, ազգասպան էր, նուանողներուն դէմ լուծութիւն կը պահէր և զանոնք այդ լեզուն գործածելու յայտնապէս ու զաղտնապէս կը քաջալերէր, որոց մեք էինք քաջաբար դիմադրողը, տե՛ս այն Մասիսը՝ Ս. Պատրիարքին այդ

նամակներուն հրատարակութիւններն անտեղի և ատոնց քննադատութեան մտնելն Պատրիարքական անկում ըլլալուն ատոնց քննադատութեան հետեւի կենտրոն խորհուրդը տուող և այդ խորհուրդը իրենց իրենց գրչովը գործադրող խմբագրաց գէմ ինչ կըսէ:

«Թող տեսնէ և լսէ չորս միլիոն Հայոց ազգը թէ իր ընտրած, սիրած ու յարգած Պատրիարքը մէկ երկու անշնան, տղէտ և ապերասան թերթերու և անոնց համաձայն քալի մը խաղաղարներու սպառնալիցաները կը գրաւունի այս օրուան օրս:

«Թող տեսնէ թէ այդ խաղաղասիրները, որ բարեբաղդ արար սակաւութիւնն, քանի մը ստորին կ'ըզի մարդիկ յանդգնութիւնը մինչև ինչ աստիճան հասուցած են, որ իր Պատրիարքին վերջ, իր վարչութեան վրայ Ազգին վրայ բռնանալու, Պատրիարքին ձեռքըն ու լեզուն կաշկանդելու և զայն իրենց կամոց և կրից գործիք և գերի ընելու կը ժպտնին, արդարութեան ու անմեղութեան պաշտպան կեալը, խաղաղասիրութեան ու չափաւորութեան յորդոր կ'արդալը, որ հոգեւոր առաջնորդի մը մանաւանդ Պատրիարքի մը նուիրական պարտականութիւնն է, յանցանք կը համարին անոր, և մինչև իսկ զինքը գահընկէց բնել կ'սպառնան իրենց կամակից և գործիք եղող սըտախօս թերթին բերնով:

Այս այս աստիճան վատութիւն և անախտութեան կարելի է միթէ մարդու դէմք ունեցող մէկէ մը յուսալ վասն զի չորս օր առաջ մինչդեռ իրենց կողմէն սաստկապէս հարուածեալ Պատրիարքը չորս միլիոն Հայոց Պատրիարք չէր ընդուներ՝ այսօր խիստ թեթեւ կերպով քննադատեալ Պատրիարք իրեն Հայոց Պատրիարք կընդունի ու երկինք երկիր իրար կանց է: Սակայն Մասիսէն պէտք է յուսանք և ինչո՞ւ:

Մասիսը որ Ս. Պատրիարքին առաջին նամակէն Ահաւասիկ հետեւեալ վարչական տաղնապ կամ անհամաձայնութիւն յատակ ջուրը պղտորելով ձուկ որսորդ շահ խնդրութեամբ, Մասիսը որ Ս. Պատրիարքին երկրորդ նամակաւ տեսաւ իւր հրապարակաւ խայտառակութիւնը և այդ Մասիսի Ահաւասիկ տեսած անհամաձայնութեան, յաջորդեց դարձեալ որպէս թէ Մասիսի կողմ աչքովը Ահաւասիկ համաձայնութիւն, Մասիս կ'սենք երբ ասոնք տեսաւ իսկոյն փոխեց իւր բլանը և մեր խոհեմութեան շնորհիւ վաշտկան տաղնապ յարուցանելու անկարելիութեան առջին ազգին մէջ լրագրական տաղնապ մը յարուցանելու դիմում ըլլալը տեսաւ, սակայն թող վստահ ըլլայ Մասիսը որ մեք դարձեալ չը պիտի բռնուինք իւր այդ ծուղակը, ուր արդէն ինքն ընկած է, ալ միշտ Ս. Պատրիարքէն, գործ և բարեկարգական ըլլալը:

րազիր պիտի պահանջենք, և անով իւր մեծութիւնը պիտի չափենք փոխանակ իւր այդ անտեղի նամակներով իւր սրժափեր չափելու:

Հասկցար հիմայ, պնակալէզդ Մախիս, մեր մէջէն դու ես խառնարարը թէ մեք:

Կը լսենք թէ վաճառ Պողոս վարդապետի անհատ ամբաստանողը դա տաստանի ներկայանալէ կը փախչին, մինչդեռ Պողոս վարդապետ ամեն հըրաւէրի անձամբ կը պատասխանէ:

Զարմանալի է արդարեւ դատաստանէ փախչող քանի մ'անհատ ամբաստանողաց երեսէն մեծ գաւառի մ'առանորդի Պօլոս մէջ դեպքերին և այդ մեծ գաւառն իւր առաջնորդէն զոր կեալ մնալն:

Իրէկճեան էֆ. յառաջիկայ ընդհ. ժողովոյ ութն հարցում ուրի եղեր ուղղելը:

Ասոնց փոխարէն տեսնենք Ս. Պատրիարքին էն առաջ բերելիք ծրագիրը որ խնդրոյն պիտի վերաբերի, ընդհ. ժողովն հարցումներով զբաղելուն տեղ իւր ծրագիրներովն զբաղեցնելու պարտականութեամբ:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ր Ա Լ Ո Ւ Ր Ք

ԳԱՂԱԽԱ

Բարեգ 17 նոյմ:

Կոստանդնուպոլսոյ գաղղիական դեսպան սը վօլէ կոմսը մեկնեցաւ ասկից երթալ իւր պաշտօնն ստաւանելու: Կը հաւատես թէ որոշ հրահանգներ ընդունած է իւրմանրոյ հետ կընդունելով անկողնական պայմանագրութեանց խնդրոյն վրայօք:

Արտաքին գործոց պաշտօնեայ Տըք-Վ. Դուք-ը Ռուսաց կայսերէն Աւիգ-սա-դը Նեփ-Քըլի կարգիս պատաւաշանէն ընկալաւ:

Մայրաքաղ ձախակողմեալք մտադիր ան ձախակողմեալք ծրագրէր չատապելու: Այսուիւր մեծ ապաւորութիւն ս'ըրաւ:

ԱՄՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԴԱՐԻԱ

Վիէննա 17 նոյմ:

Կ'ըրոս Ֆելտինանդ երբեմն կայսեր առաջնական վրձալն այս վիշտը շատ գեշցաւ:

ԱՆԴՂԻԱ

Լոնտրա 17 նոյմ:

Հիւսիսային բնեւն ուղեորութիւն մ'ընելու պատրաստուող գիւնականք յառաջիկայ մայիս ամսուն ճամբայ պիտի ելնեն, երկու շոգենաւ հեծնելով:

ԱՄԵՐԻԿԱ

Նոր-Օրլէան 17 նոյմ:

Միջին Ամերիկայի մէջ Գոսթա-Րի. քա ըստած փոքր Պիտոլեմեան երկիրը փոքր մ'իջաւ կառավարութեան դէպքի շարժումներուն մը յարուցանելու, սակայն չը յաջողեցաւ:

ՆԵՐՔԻՆ

Վիէն. Սուլթանը, որ ասկ'ց. յատալ վսեմ. Արքայազն Բաշայի Օմանիէի կարգին Մեծ Ժապաւէնը շնորհած էր, այս անգամ ալ իւր ձեռքը չ'իյն կարգին գոհարազարդ շքանք շնորհեց Ն. Վսեմութեան, որն որ այս երկու շարժի օր կայսերական պալատը երթալով Վիէն. Սուլթանին իւր երախտագիտական շնորհակալութիւնը մատուցանելու, անկէ ելնելէ յետոյ ուղղակի Սպարապետութեան գլուխը զնայս որդի Եւստի իզգէտութիւն էֆ. իշխանին, վերջէն ևս Բ. Գուռը կնաց նմանապէս Մեծ Եպարզութիւն ալ իւր այս ընդունած կայսերական մեծ շնորհացը համար իւր գոհունակութիւնը յայտնելու:

— Կայսերական Դիտարանը կը ծանուցանէ թէ երկու շարժի առաւօտուն երկրաշարժի ստատիկ ցնցումը պատահեր է Զիւռնիա: Մանրամասնութիւնք տակաւին կը պակսին:

— Շարժումս սկիզբները հետեւեալ ծովային արկածները պատահած է:

Օտէա գնալու վրայ եղող աւաորիական կազարալ Նաւ մը, որ Նիոլ-Եօրքէն կուգար, Գուլգ. Բուլի փարոսին առաջը երեք շարժի առաւօտ կը խրի, նաւաձիգ շոգենաւները թէպէտ օգնութեան կը հասնին, սակայն արեւմտութեան պատճառաւ կ'սպասեն որ ծովը հանդարտի:

Միւնիչն օրը անգղիացի շոգենաւ ա'ալ Գըզ գոլէօի առաջը կեցող անգղիական Նաւու մը դէպքորնուելով, այս վերջինն մէկ քանի տեղերը կը վնասուի:

Կիրակի առաւօտ ալ Տօլմա պահճէի բացը խորհող հոլանտական Նաւու բարձած ապրանքը յանկարծ բռնկելով, մօտը գտնուող երկու անգղիացի շոգենաւուց նաւաստիներն փութով օգնութեան կը հասնին, և առանց թողլոյ որ հրդեհը նաւուն ալ ճարակի, շուտով առջը կ'առնուն:

Երկու շարժի երեկոյին ալ փշած սաստիկ շոգէն հոգմէն ծովուն արժանեցը Ս. Պ. Պալմի ծովագործ մարմնայ մէկն եցին, որոյ մէջ բարեազդեբար մարդ չ'էր գտնուէր:

— Տաճկերէն օրէրէթին գտած հետքերէն աւելաւոր վրայ եղող յաջողութիւնն ու ընդունելութիւնը կ'իմանամք թէ քաջաւերութիւն տուեր է

հայ քնարերգակ խմբին տնօրէններուն:

— Սփրիկէի Սուտան քաղքէն Նոյեմ. 2/13 թուով կը հեռագրեն մայրաքաղաքս թէ խտիվին զօրքերն խարժութի երկիրը գրաւեցին, և թէ խարժութի Սուլթանն ալ պետերազմի դաշտին մէջ ինկեր մեռեր է:

Պ. Զախաճեանի և Պ. Ալպօրէթթօյի տեղական ուրիշ մէկ տաճկերէն կատակերգութիւն մ'ալ պատրաստելու ձեռնարկել, որոյ անունն "Լ պիտի բլալ Մէքթէպ Ռ. ստաօր: Այս առթիւ կ'ըսեն նաև թէ իշխալ խմբին վարչութիւնը իւր արդի դերասանաց վրայ ուրիշ մէկ քանի հեշտաձայն գերասաններ և խմբերգակներ աւելցելու միտք ունի:

Քնարերգակ խումբը վաղը ուրբաթ գիշեր Նոյէն պիտի ներկայացնէ Արթիկ կատակերգութիւնը Բեքայ գաղղիական թատրոնը, ուր այս անգամ ներկայ պիտի գտնուին Մեծ Եպարզութիւն և Նախարարաց ու բարձրաստիճան պաշտօնաւորաց մեծ մասը:

— Հիտեալ գալթակալական և զայրոյթ ալդող դէպքը կը պատմեն:

Այս կիրակի օր պատուաւոր ընտանիքէ աղջիկ մը իւր մօրը և որիշ օրիորդի մը հետ Բանկալթի Ֆանկաց վարժարանը գնալու միջոցին, Թաքսիմի Միւնիսթրալ թէի Պարտիզին մօտ երկու զինուորաց կը պատահի, որոց մին անպատկառ վայրագութեամբ թուք մը կ'արձակէ աղջկան դէմքին:

Աղջիկն այս նախատական վարմունքին վրայ կը մարի կ'իյնայ, որոյ օգնելու համար ներկայ գտնուողներն հասնիլ կը փութան աղջիկն սթափեցնելու, այն ինչ այդ երկու զինուորներն ալ քայլերին մեծցնելով աճապարանօք կը փախչին:

Մպարապետական իշխանութեան զինուորաց բարեկարգութեան ու պարկշտութեան մասին ունեցած նախանձախնդրութիւնը կը վստահացնէ զմեզ որ յանցաւորն ըն գտնուելով այնց օրինակ բլալու եղանակաւ մը իրենց արժանի հատուցումը կ'ստանան, ուրիշ անգամ մ'ալ այսպիսի դէպք մը չ'պատահելու համար:

— Զախալճայի ոստիկանութեան գործակալ մը այս շաբաթ օր իւր մէկ ընկերակիցը կ'սպաննէ զլուսը մարմինէն բոլորովին կտրելով ու զստելով: Մարդասպանը ձերբակալուելով կը խոստովանի թէ ընկերակցին վրայ զըտնուած 100 ոսկին կ'ողողտելու համար այդ եղանակով զոհութիւնն ըրեր է:

Նախնապէս ոստիկանութեան գործակալի մը օգնականն ու կտոր կտոր յօշտեալ մարմինը անցեալ շաբթու իւրակատար Պիլլիւ Տէրէսի ըստած տեղէն գտնուել է, ոստիկանութիւնը քննութիւն մը բացած է սոյն ոճիւ գործութեան հեղինակը գտնելու:

Բարեգործական ընկերութեան Տը
նօրէն ժողովը պարտք կը համարի հը-
րաւիրել ընկերութեան բոլոր անդամ-
ներն, որք կուզեն շարունակել իրենց
անդամակցութիւնը, բարեհաճին ներ-
կայ 1874 տարւոյ բաժանորդագինը վը-
ճարելով բնդունիլ իրենց անդորրագի-
րը կիւղէլեան Պէտրոս Էֆէնտիի գրա-
սենեակէն (Մեծ Հալիլ բաշա խան՝ թիւ
3. 'ի Ղալաթիայ) մինչև տարւոյս վեր-
ջը: Որպէս զի Ընդհ. ժողովոյ գումար-
ման օրը, ընկերութեան անդամոց ճիշդ-
թիւը յայտնի բլլալով, հիմնական կա-
նոնադրութեան համաձայն հարկ եղած
տնօրէնութիւններն կարենան օրինաւո-
րապէս որոշուիլ:

1874 Նոյեմբ. 1 - Ղալաթիա
Տնօրէն ժողով Բարեգործական ընկե-
րութեան: (Կնիք)

**ՊԱՋԵՆ ՄՈՐՈՋԱՊԵՏԻՆ
ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ**

Ինչպէս որ յայտնի է Մեծարգոյ հասա-
րակութեան, սոյն հետաքրքրաշարժ գրքին
առաջին հատորն արդէն աւարտած բլլալով՝
երկրորդ հատորն ալ մինչև կէսն հասած է,
և մօտ օրերս կը լինայ:

Այսպիսի քանի մը հատորէ բաղկացեալ
գրքերու հրատարակութիւնն թէպէտ մե-
ծագումար դրամոյ պէտք ունի, բայց եւս
իմ Մեծ. բաժանորդացի ձեռնառն. լիցան
ապահանած յանդգնեցայ իմ այս աղբատ վի-
ճակաւս ասանկ գործոյ մը ձեռնարկել. և
փոքր 'ի շատէ բաշխելութիւն գտնելուս
համար անբաւ շնորհակալութիւնս կը յայտ-
նեմ:

Սակայն սա վերջին օրերս ամենածանր
հարուած մը կրած 'բլլալով' հրատարակու-
թիւնս քիչ մը դանդաղ. քայլ յառաջ երթա-
լուն համար Մեծ. Բաժանորդներէս ոմանք
այնպէս կարծած են թէ հրատարակութիւ-
նըն այլ ևս յուսահատած գաղբեցւոցեր եմ
և որոյ համար այս օրերս հրատարակուած
մի քանի թերթերուն վրայ անտարբեր աչօք
կը նային:

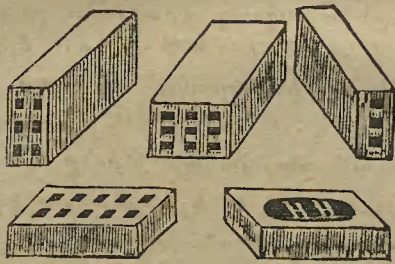
Բայց Մեծ. Բաժանորդք ապահով թող
ըլլան որ այս գրքին հրատարակութիւնն ա-
ւարտելու համար հաստատ ուխտած եմ, և
այսուհետև ալ ամեն շարթու երկերիւ
թերթ հրատարակելու համար ամեն ջանք
և զոհողութիւն պիտի ընեմ. միայն կը
խնդրեմ որ իրենց ձեռնառնութիւնն 'դար-
ձեալ չի զլանան. թերթերս իրենց ներկայ-
ացած առեն ընդունիլ բարեհաճին. և ի-
րենց բաժանորդագինն կամ թերթերու
համար ունեցած պարտքերնին վճարելու
շնորհ ընեն:

Հրատարակիչ
Մ. Խ. ԵՆՄԷՆ ԻՃԵԱՆ

Մէջհուր կէօզ թապիպի Աւի պէյ
Սէն Բէթէրպուրկտան պու տէֆա ըՍ-
տանպուր կէլիպ, բազար էրթէսի կիւն-
էրի սապահըն սա'աթ Լտէն ախշաբըն 8
ինէ գատար կէօզ աղբըննա խայրաթ
պաքմաք վէ ֆաքըրլարա իւզիւմ 'օլան
օլաճլարը տախի քէնտի պէտէլիտէն
խայրաթ վէրէճէլիի իլան իտէր: Սա
գին 'օլտուղու մահալ կոսկատա Նէկ
Չէլմէսի ճատտէսինտէ Սըղթոս սօքաղըն
քարչուսըննա Նմր. 15 մուրագգամ խա-
նէալ տիր, իքթիզաք օլան' սաքին 'օլ-

տուղու մահալը կոսկատա էճգաճք ֆիւ-
չիւքեանլարտանտա սիւալ իտէպիլը:
Բազար կիւնէրի թաթիլ տիր:

Բարիգու բժշկական համալսարանի
աշակերտ Տօքթօր Մ. ՀԷՔԻՄԵԱՆ
կը շարունակէ ճրի հիւանդ խնամել ա-
մեն երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը,
ժամը 6 էն մինչև 8ը, Եէնի ֆաբուի
դրան կից ազգային Եկեղեցւոյ կա-
ռուածներէն եզոզ ընկերութեան կեդ-
րոն: ՎԵՐՈՅԻՇԵԱԼ ՏՕՔԹԵՕՐԸ
փնտռողները՝ կրնան զինքը հարցընել
Աք-Սէրայ թիւ 121 Կ. ՇԱՔԱՐԱՆԻ
դեղարանը: Ենվ. 15

Հ. ՅՈՎ ՍԷՓԵԱՆ

ԹՈՒՂԱՅ ՅԱՊՐԻԱՍԸ

ՊԵՏԻՔՏԵՐԻ

Էւրոպական կելէն հէր ճընա տէլիք
լի թուղլալարըն պիր այնքաք, զիքր
ընան ֆապրիգատա մաքինայ ըլա ի-
թիթա օլունուր:

Վէ քէրքիճ թուղլանըն՝ շիմտիէ տէ-
կին Սթանպուլտա իմալ 'օլունանլարտան
զիաւէ զայլթ ալեա ճընսլա, վէ 'օ-
ճաքլարա մախսուս տէլիքի քէրքիճ
թուղլալար եաքըմաքտա տըր:

Պունկար էհվէն ֆիաթլա ֆիբուլթ
օլունուր:

Վէ եաքու սահիպլէրինէ սուհուլէթ
օլմաք իշին իսթէնիլէն մահալէ կէօն.
'էրիլէպիլը:

Իքթիզաք օլանըն, Պէօյիւքտերէտէ
մէզքիւր ֆապրիգայա, վէ եախօտ ըՍ-
տա'ալօլտա Յինճանճըլար եօգու շընտա
Ա. Երիգան խանըն ալթընտա, իշնակ
Ե. Խալաւուր աղանըն Նումբօ 27
մաշաղապընա միւրաճաթ թ էլլէմէլի

Ա. ՏԻԻՄԱ

ՊՐԱԺԼՕՆ ԴԵՐԿՈՄՍ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՅ Մ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԶ

ՏԻԳՐԱՆ Յ ՏԷՏԵԱՆ

ՀԱՏՈՐ ՄԵՏԱՍԱՆԵՐՐՈՐԳ

Ա. Տիւմայի երեք Հրացանակիրք
ֆսան Տարի ետք վէպէրը հրատա-
րակելէն ետեւ՝ հարկ էր նաև թարգ-
մանել տալ եւ տպագրել յիշեալ վէ-
պերը կերպով մը շարունակող գործն
որ է Պրատլօն Դերկոմս, անուանի վի
պասանին մեծ վէպերէն մին որ թէ պատ-
մական նկարագիրներու, թէ հետա-
քրքրաշարժ անքերու եւ թէ ճարտար
հիւսուածքին կողմէ ընթերցողին ու-
ազրութիւնը կը գրաւէ եւ միտքը կը
կրթէ:

Ամբողջ գործը 12 հատորէ պիտի
բաղկանայ:

Դահեկան

Բոլորին բաժանորդագրութիւնն է 120
իւրաքաչիւր հատորը 12

Բաժանորդ գրուիլ ուզողը կրնայ
դիմել Կ. Պօլիս Յ. Գալաֆեան ԵՂ
բարց Դրատունը, Չաքմազճըլար Եօ
գուշու, թիւ 16:

Չմիւռնիա Տէտէեանց Դրատունը:

Ի Լ Ա Ն

Սրբէճի իսկէլէ-ինտէ տէլիքի մաղազա-
լարըն իթիթալիտէ պուլունան մաղա-
զատա սօպա վէ մութալիս իշին ֆարտիֆ
վէ Նիուքասթըլ մատէնքէ օմիւրի սաթըլ
մաքտա օլուպ' թէշրիֆէ բաղպէթ պուլու-
րան զվաթրն հէր հալտէ խօշնուտ օլա
ճագլարը իլան օլունուր:

ԵՂԱՅՐ ՅԱԿՈՐՈՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Կ. ԲՕԼ ՏԸ ԳՕԳ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԶ

Մ. Խ. ԵՆՄԷՆ

ՏԵՏԸ Զ.

15 տետրէ բաղկացեալ հետաքրքրական
և ծիծաղաշարժ պատմութիւն մ'է, որ տե-
տըր առ տետր պիտի հրատարակուի գին
միոյ տետրի 40 փ. բայ կը ծախուի Մահ-
մուտ-Բուշայ Թօհաֆճի Ճանիկ աղայի խա-
նութը, բոլոր Հայ գրավսճառներու և կա-
մուրջի զլխու պարագան և լրագրածախ
ձրուիչներու ձեռամբ:

ՕՐԱՑՈՅՑ

ՊԱՐԶ

1875

ԹԵՂԵԱՆԵԱՆ

Երբեքալ լեւիֆա Կահանէլ 'Խաֆի-լի
կը ծախուի Դրավաճառաց քով 'ի
գին 60 փաթոյ:

Կեդրոնատեղին է Մերճանք փաս-
տըրմաճի խան վերնայարկ թիւ 28:

Վերոյիշեալ սենեակը յաճ սխորդաց
համար բացէ ամեն օր ժամը 4 1/2 էն
մինչև 6

Յ. ԴԱԼԼ՝ ՕՆԳԱՐՕ

ՃԵՐՄԱԿ ՎԱՐԴԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՅ

Ե. Մ. Ս.

Գին 8 զր:

Կը գտնուի Գալաֆեանց գրատունը

ԶՄԻՌՆԻՍ

Տպագր. Յարութիւն Տէտէեան

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒ

ՕԳՈՒՆ ԹՈՃԱՆՈՒՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ ԹՈՃԱՍՐԵԱՆ

ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ-ԻԱՆ

ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻԻ 7